

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2013/0408(COD)

19.11.2014

*****I**
NÁVRH SPRÁVY

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o procesných zárukách pre deti podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní
(COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Caterina Chinnici

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom ¶ alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA	31

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o procesných zárukách pre deti podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní
(COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu COM(2013)0822,
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 82 ods. 2 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C7-0428/2013),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A8-0000/2014),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh alebo ho nahradiť iným textom;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh smernice Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou

(3) Hoci **sú** členské štáty stranami Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Dohovoru OSN o právach dieťaťa, skúsenosť dokazuje, že **táto skutočnosť sama o sebe nezabezpečuje** vždy dostatočný stupeň dôvery v systémy trestného súdnictva iných členských štátov.

Pozmeňujúci návrh

(3) Hoci **sa na** členské štáty **za stanovených podmienok uplatňujú ustanovenia Charty základných práv Európskej únie a hoci tieto sú** stranami Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Dohovoru OSN o právach dieťaťa, skúsenosť dokazuje, že **tieto okolnosti samé osebe nezabezpečujú** vždy dostatočný stupeň dôvery v systémy trestného súdnictva iných členských štátov.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh smernice Odôvodnenie 6 a (nové)

Text predložený Komisiou

(6a) So zreteľom na judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno trestnoprávny charakter konania určiť vždy tak, že sa bude výlučne prihliadať na význam, ktorý tomuto konaniu a s ním spojeným možným sankciám pripisuje právo jednotlivých štátov. V záujme dosiahnutia cieľov zmlúv a tejto smernice, a tiež s cieľom dodržať v plnej miere základné práva stanovené okrem iného v Charte základných práv a Európskym súdom pre ľudské práva, je pri uplatňovaní tejto smernice preto vhodné brať do úvahy nielen formálne zaradenie tohto konania

v rámci právneho poriadku jednotlivých štátov, ale aj vplyv tohto konania na život a vývoj dieťaťa. Táto smernica sa musí v každom prípade uplatniť, ak by toto konanie mohlo viesť k zápisu do registra trestov.

Or. it

Odôvodnenie

Odôvodnenie vychádza z tzv. kritérií „Engel”, ktorými sa priebežne riadi tak štrasburský súd, ako aj súd v Luxemburgu, a zdôrazňuje potrebu zaručiť plné dodržiavanie základných práv členskými štátmi a predchádzať ich porušovaniu a odsúdeniu zo strany európskych súdov.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh smernice

Odôvodnenie 6 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6b) Je preto potrebné uplatňovať záruky určené touto smernicou s prípadnými nutnými zmenami vo všetkých konaniach, v ktorých by mohli byť nariadené obmedzujúce opatrenia, a ktoré by teda mohli mať významné dôsledky na život dieťaťa a prejaviť sa na jeho osobnostnom vývoji, ako aj vtedy, keď síce nebude uložená sankcia, no konanie by sa mohlo uzatvoriť rozhodnutím, ktoré, hoci len nepriamo, potvrdí zodpovednosť osoby za daný trestný čin. Prekážku pri uplatňovaní tejto smernice by vo všetkých týchto prípadoch nemala predstavovať skutočnosť, že konanie nebolo začaté z dôvodu skutkov, ktoré sa podľa vnútroštátneho práva posudzujú ako trestný čin, a preto sa nimi nebude zaoberať trestný sudca ani z neho nevyplývú formálne trestnoprávne sankcie podľa vnútroštátneho práva.

Or. it

Odôvodnenie

Odôvodnenie vychádza z tzv. kritérií „Engel”, ktorými sa priebežne riadi tak štrasburský súd, ako aj súd v Luxemburgu, a zdôrazňuje potrebu zaručiť plné dodržiavanie základných práv členskými štátmi a predchádzať ich porušovaniu a odsúdeniu zo strany európskych súdov. Odkaz na „prípadné nutné zmeny” sa týka potrebnej pružnosti pri uplatňovaní tejto smernice v jednotlivých prípadoch.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh smernice Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

(9) Táto smernica by sa mala uplatňovať aj pokiaľ ide o trestné činy, ktoré **tá istá podozrivá alebo obvinená osoba spáchala po dosiahnutí veku** 18 rokov a ktoré sú vyšetrowané a stíhané spoločne, pretože sú neoddeliteľne spojené s trestnými činmi, v prípade ktorých sa **trestné konanie proti takejto osobe začalo viesť predtým, než dosiahla vek 18 rokov.**

Pozmeňujúci návrh

(9) Táto smernica by sa mala uplatňovať aj pokiaľ ide o trestné činy, ktoré **boli spáchané po tom, čo vyšetrowaná alebo odsúdená osoba dosiahla** 18 rokov, **ak sú tieto trestné činy** vyšetrowané a stíhané spoločne, pretože sú neoddeliteľne spojené s trestnými činmi, v prípade ktorých sa **uplatňuje táto smernica.**

Or. it

Odôvodnenie

V súlade s prezumpciou nevinoty netreba hovoriť o „činoch, ktoré tá istá podozrivá alebo obvinená osoba spáchala”, ale skôr o činoch, ktoré boli spáchané. Zmena v záverečnej časti zohľadňuje zmeny pri uplatňovaní tejto smernice.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh smernice Odôvodnenie 10

Text predložený Komisiou

(10) Ak je osoba v čase, keď sa stane podozrivou alebo obvinenou osobou v trestnom konaní, staršia ako 18 rokov, **členským štátom sa doporučuje** uplatniť procesné záruky uvedené v tejto smernici, pokiaľ táto osoba nedosiahne vek 21

Pozmeňujúci návrh

(10) Ak je osoba v čase, keď sa stane podozrivou alebo obvinenou osobou v trestnom konaní, staršia ako 18 rokov, **členské štáty by mali najmä vtedy, keď bol trestný čin spáchaný skôr, než maloletá osoba dosiahla 18 rokov,** uplatniť procesné

rokov.

záruky uvedené v tejto smernici, pokiaľ táto osoba nedosiahne vek **minimálne** 21 rokov.

Or. it

Odôvodnenie

Odkaz na vekovú hranicu 21 rokov, ktorou sa má zohľadniť všeobecné predĺženie obdobia prechodu do dospelosti vo vyspelých štátoch, sa nachádza už v bode 11 odporúčania Výboru ministrov Rady Európy z 24. septembra 2003 o nových spôsoboch riešenia kriminality mládeže a úlohe justície mladistvých.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh smernice Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou

(11) Členské štáty by mali určiť vek detí na základe vyhlásení dieťaťa, overenia ich občianskeho stavu, rešerše dokumentov, iných dôkazov, a ak takéto dôkazy nie sú k dispozícii alebo nie sú jednoznačné, na základe lekárskej prehliadky.

Pozmeňujúci návrh

(11) Členské štáty by mali určiť vek detí na základe vyhlásení dieťaťa, overenia ich občianskeho stavu, rešerše dokumentov, iných dôkazov, a ak takéto dôkazy nie sú k dispozícii alebo nie sú jednoznačné, na základe lekárskej prehliadky. ***Ak pretrvávajú pochybnosti o tom, či ide o vek, kedy je osoba nad'alej maloletá, vychádza sa z predpokladu, že áno.***

Or. it

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh smernice Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou

(14) Pojem „nositeľ rodičovských práv a povinností“ označuje každú osobu, ktorá má rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu, ako je definované v nariadení Rady (ES) 2201/2003²⁶. Rodičovské práva a povinnosti sú všetky práva a povinnosti

Pozmeňujúci návrh

(14) Pojem „nositeľ rodičovských práv a povinností“ označuje každú osobu, ktorá má rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu, ako je definované v nariadení Rady (ES) 2201/2003²⁶. Rodičovské práva a povinnosti sú všetky práva a povinnosti

týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky, vrátane opatrovníckych práv a práva styku s dieťaťom.

²⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1).

týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky, vrátane opatrovníckych práv a práva styku s dieťaťom.

²⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1).

Or. it

Odôvodnenie

Týka sa talianskeho znenia.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh smernice Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou

(15) Deti by mali mať právo, aby nositelia rodičovských práv a povinností boli ústne alebo písomne informovaní o uplatniteľných procesných právach. Tieto informácie sa poskytnú bezodkladne a v takom rozsahu, aký je potrebný na zaručenie spravodlivého konania a na účinné uplatnenie práva dieťaťa na obhajobu. Ak by informovanie nositeľa rodičovských práv a povinností o týchto právach bolo v rozpore s najlepšimi záujmami dieťaťa, mala by byť informovaná iná dospelá osoba.

Pozmeňujúci návrh

(15) Deti by mali mať právo, aby **aj** nositelia rodičovských práv a povinností boli ústne alebo písomne informovaní o uplatniteľných procesných právach. Tieto informácie sa poskytnú bezodkladne a v takom rozsahu, aký je potrebný na zaručenie spravodlivého konania a na účinné uplatnenie práva dieťaťa na obhajobu. Ak by informovanie nositeľa rodičovských práv a povinností o týchto právach bolo v rozpore s najlepšimi záujmami dieťaťa, mala by byť informovaná iná dospelá osoba.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh smernice Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) Deti by nemali mať možnosť vzdať sa svojho práva na obhajcu, pretože nie sú schopné v plnej miere pochopiť trestné konanie a porozumieť mu. Preto by prítomnosť **alebo** pomoc obhajcu mala byť v prípade detí povinná.

Pozmeňujúci návrh

(16) Deti by nemali mať možnosť vzdať sa svojho práva na obhajcu, pretože nie sú schopné v plnej miere pochopiť trestné konanie a porozumieť mu. Preto by prítomnosť **a** pomoc obhajcu mala byť v prípade detí povinná.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh smernice Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou

(17) V prípade relatívne menej závažných trestných činov má v niektorých členských štátoch právomoc ukladať tresty iné, ako je pozbavenie osobnej slobody, iný orgán ako prokurátor a súd s právomocou v trestných veciach. Môže ísť napríklad o dopravné priestupky páchané vo veľkom rozsahu, ktoré mohli byť uložené pri cestnej kontrole. V takýchto situáciách **by bolo neprimerané požadovať**, aby príslušné orgány **zaručili povinný prístup k obhajcovi**. Ak právo členského štátu ustanovuje uloženie trestu v súvislosti s menej závažnými trestnými činmi takýmto orgánom a existuje buď právo na opravný prostriedok alebo iná možnosť ako túto vec postúpiť súdu s právomocou v trestných veciach, potom by sa právo **na povinný prístup k obhajcovi** malo vzťahovať iba na konania o tomto opravnom prostriedku alebo v súvislosti s takýmto postúpením súdu. V niektorých členských štátoch môžu konania vzťahujúce sa na deti viesť

Pozmeňujúci návrh

(17) V prípade relatívne menej závažných trestných činov má v niektorých členských štátoch právomoc ukladať tresty iné, ako je pozbavenie osobnej slobody, iný orgán ako prokurátor a súd s právomocou v trestných veciach. Môže ísť napríklad o dopravné priestupky páchané vo veľkom rozsahu, ktoré mohli byť uložené pri cestnej kontrole. V takýchto situáciách **by požiadavka**, aby príslušné orgány **povinne určili právo na pomoc obhajcu, nemusela predstavovať najlepší záujem dieťaťa**. Ak právo členského štátu ustanovuje uloženie trestu v súvislosti s menej závažnými trestnými činmi takýmto orgánom a existuje buď právo na opravný prostriedok alebo iná možnosť ako túto vec postúpiť súdu s právomocou v trestných veciach, potom by sa právo **na pomoc obhajcu** malo vzťahovať iba na konania o tomto opravnom prostriedku alebo v súvislosti s takýmto postúpením súdu. V niektorých členských štátoch môžu konania

prokurátori, ktorí môžu ukladať tresty. V takých konaniach by mali mať deti povinný prístup k obhajcovi.

vzťahujúce sa na deti viesť prokurátori, ktorí môžu ukladať tresty. V takých konaniach by mali mať deti povinný prístup k obhajcovi.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh smernice Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

(18) V niektorých členských štátoch sa za trestné činy považujú niektoré menej závažné priestupky, najmä menej závažné dopravné priestupky, menej závažné priestupky týkajúce sa všeobecne záväzných nariadení obcí a menej závažné priestupky voči verejnému poriadku. V prípade týchto menej závažných trestných činov **by bolo neprimerané** požadovať, aby príslušné orgány zaručili **povinný prístup k obhajcovi. Ak právo členského štátu stanovuje, že pozbavenie osobnej slobody nemožno použiť ako trest v prípade menej závažných trestných činov**, právo na povinný prístup k obhajcovi by sa **teda** malo uplatniť **len** pri konaniach na súde s právomocou v trestných veciach.

Pozmeňujúci návrh

(18) V niektorých členských štátoch sa za trestné činy považujú niektoré menej závažné priestupky, najmä menej závažné dopravné priestupky, menej závažné priestupky týkajúce sa všeobecne záväzných nariadení obcí a menej závažné priestupky voči verejnému poriadku. V prípade týchto menej závažných trestných činov **by požiadavka, aby príslušné orgány povinne určili právo na pomoc obhajcu, nemusela predstavovať najlepší záujem dieťaťa**. Právo na povinný prístup k obhajcovi by sa malo **každopádne** uplatniť pri konaniach na súde s právomocou v trestných veciach.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh smernice Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou

(19) Deti podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní by mali mať právo na individuálne posúdenie na účely zistenia

Pozmeňujúci návrh

(19) Deti podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní by mali mať právo na individuálne posúdenie na účely zistenia

ich osobitných potrieb týkajúcich sa ochrany, výchovy, vzdelávania a sociálnej integrácie, ďalej **na určenie toho, či a v akom rozsahu by bolo potrebné prijať osobitné opatrenia** počas trestného konania **a na určenie rozsahu ich trestnej zodpovednosti a primeranosti trestu alebo výchovného opatrenia pre nich.**

ich osobitných potrieb týkajúcich sa ochrany, výchovy, vzdelávania a sociálnej integrácie, ďalej **na zaistenie toho, že každé prijaté rozhodnutie** počas trestného konania **a po ňom bude čo najviac zamerané na konkrétny prípad.**

Or. it

Odôvodnenie

Pozmeňujúci návrh vychádza z predpokladu, že určiť, či je maloletý zodpovedný, musí na konci konania sudca, kým cieľom individuálneho posúdenia musí byť poskytnúť užitočné prvky na posúdenie opatrení, ktoré by boli v každej fáze najvhodnejšie. Aby sa zabránilo nedorozumeniam v tomto bode a s cieľom objasniť všeobecnú funkciu individuálneho posúdenia, by bolo vhodné zmeniť týmto spôsobom znenie odôvodnenia tak, že niektoré odkazy z pôvodného znenia budú zapracované do článku.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh smernice Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) Aby sa zabezpečila nedotknuteľnosť dieťaťa, ktoré bolo zatknuté alebo zadržané, malo by mať dieťa prístup k lekárskej prehliadke. Lekársku prehliadku by mal vykonať lekár.

Pozmeňujúci návrh

(20) Aby sa zabezpečila nedotknuteľnosť dieťaťa, ktoré bolo zatknuté alebo zadržané, **a aby sa posúdil fyzický stav a určilo sa, či ho možno podrobiť vypočúvaniu alebo iným formám vyšetrovania či získavania dôkazov alebo prípadne iným prijatým či plánovaným opatreniam týkajúcim sa jeho osoby**, malo by mať dieťa, **a ak je to potrebné na účely konania, aj akékoľvek iné dieťa, ktoré je vyšetrované alebo odsúdené**, prístup k lekárskej prehliadke. Lekársku prehliadku by mal vykonať lekár.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh smernice Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou

(21) *Aby sa zabezpečila dostatočná ochrana* detí, ktoré nie sú vždy schopné pochopiť obsah výsluchov, ktoré sa s nimi vedú, *a* aby sa predišlo možnému spochybneniu obsahu výsluchu a tým jeho zbytočnému opakovaniu, výsluch detí by sa mal audiovizuálne zaznamenávať. Netýka sa to výsluchu potrebného na zistenie totožnosti dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh

(21) *Vzhľadom na mimoriadnu zraniteľnosť detí je možné, že výsluchy sa vnímajú ako traumatické, preto je nevyhnutné, aby sa konali v prítomnosti obhajcu, a prípadne aj v prítomnosti nositeľa rodičovských povinností či inej vhodnej dospelaj osoby a/alebo vyškolených odborníkov. Audiovizuálna nahrávka výsluchu predstavuje zásadnú ochranu tak pre záruku, že výsluch sa koná za primeraných okolností, ako aj pre zabezpečenie dostatočnej ochrany* detí, ktoré nie sú vždy schopné pochopiť obsah výsluchov, ktoré sa s nimi vedú. Aby sa predišlo možnému spochybneniu obsahu výsluchu, a tým jeho zbytočnému opakovaniu, výsluch detí by sa mal audiovizuálne zaznamenávať. Netýka sa to výsluchu potrebného na zistenie totožnosti dieťaťa.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice Odôvodnenie 22

Text predložený Komisiou

(22) Bolo by však *neprimerané* požadovať, aby príslušné orgány zabezpečili audiovizuálny záznam *za každých okolností*. Je potrebné riadne zohľadniť komplexnosť prípadu, závažnosť údajného trestného činu a potenciálny trest, ktorý môže byť uložený. Ak je dieťa pozbavené osobnej slobody pred odsúdením, každý výsluch dieťaťa by sa mal audiovizuálne

Pozmeňujúci návrh

(22) Bolo by však *nerozumné* požadovať, aby príslušné orgány zabezpečili audiovizuálny záznam *aj vtedy, keď to nie je v najlepšom záujme dieťaťa*. Ak je dieťa pozbavené osobnej slobody pred odsúdením, každý výsluch dieťaťa by sa mal audiovizuálne zaznamenávať.

zaznamenať.

Or. it

Odôvodnenie

So zreteľom na vývoj technológií, ktoré umožňujú mimoriadne jednoducho a za čoraz nižších nákladov vykonávať audiovizuálne nahrávky, ako aj vzhľadom na význam takejto záruky by sa nemali zavádzať výnimky z dôvodov, ktoré nie sú v najlepšom záujme dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh smernice Odôvodnenie 25

Text predložený Komisiou

(25) Pokiaľ ide o pozbavenie osobnej slobody, deti sa nachádzajú v osobitne zraniteľnej pozícii. Osobitné úsilie by sa malo vynaložiť na to, aby sa zabránilo pozbaveniu osobnej slobody detí vzhľadom na súvisiace riziká pre ich fyzický, duševný a sociálny vývoj. Príslušné orgány by mali zvážiť prijatie alternatívnych opatrení a zaviesť takéto opatrenia kedykoľvek to bude v najlepšom záujme dieťaťa. Medzi takéto opatrenia môže patriť povinnosť hlásiť sa príslušnému orgánu, obmedzenie kontaktu s určitými osobami, požiadavka podrobenia sa terapeutickému liečbe alebo liečbe závislosti a účasť na **výchovných** opatreniach.

Pozmeňujúci návrh

(25) Pokiaľ ide o pozbavenie osobnej slobody, deti sa nachádzajú v osobitne zraniteľnej pozícii. Osobitné úsilie by sa malo vynaložiť na to, aby sa zabránilo pozbaveniu osobnej slobody detí vzhľadom na súvisiace riziká pre ich fyzický, duševný a sociálny vývoj. Príslušné orgány by mali zvážiť prijatie alternatívnych opatrení a zaviesť takéto opatrenia kedykoľvek to bude v najlepšom záujme dieťaťa. Medzi takéto opatrenia môže patriť povinnosť hlásiť sa príslušnému orgánu, obmedzenie kontaktu s určitými osobami, požiadavka podrobenia sa terapeutickému liečbe alebo liečbe závislosti a účasť na opatreniach **v oblasti výchovy**.

Or. it

Odôvodnenie

Pred konečným rozhodnutím o zodpovednosti dieťaťa by mohlo byť zavedenie „povinnosti“ zúčastniť sa na opatreniach označených ako „výchovné“ v rozpore s prezumpciou nevinoty.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh smernice Odôvodnenie 28

Text predložený Komisiou

(28) Deti by mali byť súdené s vylúčením verejnosti, aby sa chránilo ich súkromie a uľahčila sa ich reintegrácia do spoločnosti. Vo **výnimočných** prípadoch **môže** súd po tom, ako riadne zohľadnil najlepšie záujmy dieťaťa, rozhodnúť, že prerokovanie veci by malo byť verejné.

Pozmeňujúci návrh

(28) Deti by mali byť súdené s vylúčením verejnosti, aby sa chránilo ich súkromie a uľahčila sa ich reintegrácia do spoločnosti. **Len v osobitných prípadoch by mal mať** súd po tom, ako riadne zohľadnil najlepšie záujmy dieťaťa, **možnosť rozhodnúť**, že prerokovanie veci by malo byť verejné. **Členské štáty by mali zabezpečiť ochranu súkromného života dieťaťa v súvislosti s trestným konaním a jeho dôsledkami, ako aj pokiaľ ide o prípadné priestupky spáchané prostredníctvom komunikačných prostriedkov vrátane internetu, a prostredníctvom opatrení proti diskriminácii a marginalizácii by mali tiež zabezpečiť opätovné začlenenie dieťaťa, ktoré je predmetom trestného konania, do spoločnosti.**

Or. it

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh smernice

Článok 2 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. Táto smernica sa okrem toho uplatňuje aj na osoby, ktoré v okamihu, kedy začali byť vyšetrované alebo obvinené v rámci trestného konania, už dovърšili 18, ale ešte nie 21 rokov, ak trestný čin spáchali pred dovърšením 18 rokov.

Or. it

Odôvodnenie

Odkaz na vekovú hranicu 21 rokov, ktorou sa má zohľadniť všeobecné predĺženie obdobia prechodu do dospelosti vo vyspelých štátoch, sa nachádza už v bode 11 odporúčania Výboru

ministrov Rady Európy z 24. septembra 2003 o nových spôsoboch riešenia kriminality mládeže a úlohe justície mladistvých.

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh smernice Článok 3 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Na účely tejto smernice „dieťa“ znamená osobu mladšiu ako 18 rokov.

Pozmeňujúci návrh

Na účely tejto smernice **znamená:**

– „dieťa“ osobu mladšiu ako 18 rokov. **Ak, aj v nadväznosti na vyšetrovanie, pretrvávajú pochybnosti o tom, či ide o maloletého, predpokladá sa, že áno.**

Or. it

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh smernice Článok 3 – odsek 1 – zarážka 1 a (nová)

Text predložený Komisiou

Na účely tejto smernice „roditeľ“ znamená osobu, ktorá má rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu, ako je definované v článku 2 bode 7 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

Pozmeňujúci návrh

– „**nositeľom rodičovských práv a povinností**“ sa označuje každá osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu, ako je definované v článku 2 bode 7 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh smernice Článok 4 – odsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli deti

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli deti

bezodkladne informované o svojich právach v súlade so smernicou 2012/13/EÚ. **Takisto sú informované o nasledovných právach v tom istom rozsahu ako v prípade smernice 2012/13/EÚ:**

bezodkladne **písomnou alebo ústnou formou a primerane svojmu veku, chápaniu a intelektuálnej spôsobilosti** informované o **priebehu konania a o** svojich právach v súlade so smernicou 2012/13/EÚ **vrátane týchto práv:**

Or. it

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh smernice

Článok 4 – odsek 1 – bod 2

Text predložený Komisiou

(2) právo na obhajcu, ako je stanovené v článku 6;

Pozmeňujúci návrh

(2) právo na **pomoc** obhajcu, ako je stanovené v článku 6;

Or. it

Odôvodnenie

Táto zmena súvisí s úpravou článku 6.

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh smernice

Článok 4 – odsek 1 – bod 5

Text predložený Komisiou

(5) právo na slobodu a právo na osobitné zaobchádzanie v prípade pozbavenia osobnej slobody, ako je stanovené v článkoch 10 a 12;

Pozmeňujúci návrh

(5) právo na slobodu a právo na osobitné zaobchádzanie v prípade **zadržania a** pozbavenia osobnej slobody, ako je stanovené v článkoch 10 a 12;

Or. it

Odôvodnenie

Doplnenie tohto článku súvisí so začlenením nového odseku týkajúceho sa záruk v prípade zadržania detí uvedených v článku 12.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh smernice

Článok 4 – odsek 1 – bod 9 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(9a) právo na účinné prostriedky nápravy, ako je stanovené v článku 19;

Or. it

Odôvodnenie

Toto doplnenie súvisí so zavedením nového článku o účinných prostriedkoch nápravy, a to spôsobom, ktorý zodpovedá ustanoveniam ostatných smerníc balíka, ktorý je súčasťou plánu procesných práv.

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh smernice

Článok 5 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Členské štát zabezpečia, aby **nositeľ** rodičovských práv a povinností vo vzťahu k dieťaťu alebo, ak by to bolo v rozpore s najlepšimi záujmami dieťaťa, **iná vhodná osoba dostali informácie poskytované dieťaťu v súlade s článkom 4.**

Členské štát zabezpečia, aby **informácie poskytované dieťaťu v súlade s článkom 4 boli čo najskôr poskytnuté nositeľovi** rodičovských práv a povinností vo vzťahu k dieťaťu alebo, ak by to **nebolo možné alebo by to** bolo v rozpore s najlepšimi záujmami dieťaťa, **inej vhodnej osobe, ktorú určí dieťa schváli príslušný orgán, a ak dieťa túto osôb neurčí, potom osobe, ktorú určí príslušný orgán a s ktorou dieťa súhlasí.**

Or. it

Odôvodnenie

Vzhl'adom na význam úlohy inej vhodnej dospelaj osoby, pokiaľ nie je možné odvolať sa na nositeľa rodičovských práv a povinností, sa na účely tohto článku a celej smernice, v ktorej sa tento výraz uvádza aj v niekoľkých ďalších bodoch, považuje za vhodné spresniť, ako sa táto vhodná dospelá osoba určuje. Preto by sa aj v týchto prípadoch malo odkazovať na všeobecné pravidlo stanovené v tomto článku.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh smernice Článok 6 – nadpis

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Právo na **povinný prístup k obhajcovi**

Právo na **pomoc obhajcu**

Or. it

Odôvodnenie

Cieľom navrhovaného znenia je objasniť, že obhajca musí byť schopný poskytovať dieťaťu podporu a pomoc v rámci konania, nielen mu poskytovať podporu zvonku.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh smernice Článok 6 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby **v súlade so smernicou 2013/48/EÚ** deťom počas **tretného konania** pomáhal obhajca. Práva **na prístup k obhajcovi** sa nemožno vzdať.

1. Členské štáty zabezpečia, aby deťom pomáhal obhajca **vo všetkých fázach konania**. Práva na **pomoc obhajcu** sa nemožno vzdať.

Or. it

Odôvodnenie

Cieľom navrhovaného znenia je objasniť, že obhajca musí byť schopný poskytovať dieťaťu podporu a pomoc počas celej doby trvania konania, a nie mu len poskytovať podporu zvonku.

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh smernice Článok 7 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Na tento účel sa vykoná osobitné

2. Na tento účel sa vykoná osobitné

posúdenie detí. V posúdení sa zohľadní najmä osobnosť a vyspelosť dieťaťa a ich materiálne *a* sociálne pomery.

posúdenie detí. V posúdení sa zohľadní najmä osobnosť a vyspelosť dieťaťa a jeho **rodinné**, materiálne, sociálne pomery *a prostredie, v ktorom žije. Osobitná pozornosť je venovaná najviac ohrozeným deťom.*

Or. it

Odôvodnenie

Odkaz na „najviac ohrozené deti“ sa nachádza aj v definíciách usmernení Výboru ministrov Rady Európy o súdnictve zohľadňujúcim potreby detí.

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh smernice Článok 7 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Individuálne posúdenie sa vykoná vo **vhodnej** fáze konania a v každom prípade pred obžalovaním.

Pozmeňujúci návrh

3. Individuálne posúdenie sa vykoná v **čo najskoršej** fáze konania a v každom prípade pred obžalovaním **alebo pred prijatím opatrení obmedzujúcich osobnú slobodu, okrem prípadov, keď to nie je možné.**

Or. it

Odôvodnenie

Vzhľadom na význam individuálneho posúdenia z hľadiska celého konania je vhodné spresniť, že toto posúdenie sa musí uskutočniť v ranej fáze konania. Ak nie je možné vykonať ho pred obmedzením osobnej slobody, musí sa vykonať ihneď potom.

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh smernice Článok 7 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Rozsah a stupeň podrobnosti individuálneho posúdenia sa môže líšiť v

Pozmeňujúci návrh

4. Rozsah a stupeň podrobnosti individuálneho posúdenia sa môže líšiť v

závislosti od okolností prípadu, **závažnosti údajného trestného činu a trestu, ktorý sa uloží, ak je dieťa uznané za vinné zo spáchania údajného trestného činu, bez ohľadu na to, či dieťa bolo už predtým predmetom záujmu príslušných orgánov v rámci trestného konania.**

závislosti od okolností prípadu **a so zohľadnením najlepších záujmov dieťaťa.**

Pri tomto posudzovaní je nutné zistiť a zdokumentovať všetky informácie týkajúce sa individuálnych vlastností a situácie dieťaťa, ktoré by mohli byť užitočné na to, aby príslušný orgán:

a) zistil, či je nutné, aby dieťa malo v priebehu konania prospech z osobitných opatrení;

b) zhodnotil primeranosť a účinnosť prípadných väzobných opatrení;

c) na konci konania prijal rozhodnutie, ktoré je v jeho kompetencii.

Or. it

Odôvodnenie

Cieľom tohto doplnenia je spresniť predovšetkým účel a obsah individuálneho posudzovania, pri ktorom je nutné zistiť a zaznamenať všetky okolnosti s cieľom umožniť, aby vo všetkých rozhodnutiach, ktoré príslušný orgán v priebehu konania prijíma, boli príslušným spôsobom zastúpené a zohľadnené najlepšie záujmy dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh smernice Článok 7 – odsek 5

Text predložený Komisiou

5. Individuálne posúdenie sa vykoná za maximálnej účasti dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh

5. Individuálne posúdenie sa vykoná za maximálnej účasti dieťaťa. **Toto hodnotenie vykonáva kvalifikovaná osoba na základe multidisciplinárneho prístupu, príp. so zapojením nositeľa rodičovských práv a povinností alebo inej vhodnej dospeléj osoby, príp. špecializovaných odborníkov.**

Odôvodnenie

Cieľom tohto spresnenia je presnejšie vymedziť, akým spôsobom má vzhľadom na okolnosti prípadu prebiehať individuálne posudzovanie, aby bolo možné dosiahnuť ciele uvedené v predchádzajúcom odseku.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh smernice Článok 7 – odsek 7

Text predložený Komisiou

7. Členské štáty sa môžu odchýliť od povinnosti **uvedenej v odseku 1, ak nie je primerané vykonať individuálne posúdenie vzhľadom na okolnosti prípadu a na to, či dieťa bolo už predtým predmetom záujmu orgánov členského štátu v rámci trestného konania.**

Pozmeňujúci návrh

7. Členské štáty sa môžu odchýliť od povinnosti **vykonávať individuálne posudzovanie alebo od povinnosti vykonať ho za úzkej spolupráce dieťaťa, keď sa to vzhľadom na okolnosti prípadu považuje za opodstatnené a keď je to v najlepšom záujme dieťaťa.**

Or. it

Odôvodnenie

Vzhľadom na účel a význam individuálneho posudzovania nie je vhodné zavádzať výnimky, ktoré nie sú vhodné z hľadiska najlepšieho záujmu dieťaťa alebo ktoré nie sú v súlade s ním.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh smernice Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Ak je dieťa pozbavené osobnej slobody, členské štáty zabezpečia, aby dieťa malo prístup k lekárskej prehliadke s cieľom posúdiť najmä všeobecný duševný a fyzický stav dieťaťa na účely zistenia toho, či je dieťa schopné podrobiť sa výsluchu alebo iným vyšetrovacím úkonom alebo úkonom spojeným so zhromažďovaním

Pozmeňujúci návrh

1. Ak je dieťa pozbavené osobnej slobody **alebo keď je to nutné na účely konania**, členské štáty zabezpečia, aby dieťa malo **bezodkladne** prístup k lekárskej prehliadke s cieľom posúdiť najmä všeobecný duševný a fyzický stav dieťaťa na účely zistenia toho, či je dieťa schopné podrobiť sa výsluchu alebo iným vyšetrovacím

dôkazov, či akýmkoľvek opatreniam prijatým alebo plánovaným voči dieťaťu.

úkonom alebo úkonom spojeným so zhromažďovaním dôkazov, či akýmkoľvek opatreniam prijatým alebo plánovaným voči dieťaťu.

Or. it

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh smernice Článok 8 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Výsledok lekárskej prehliadky sa zaznamená písomne.

Pozmeňujúci návrh

3. Výsledok lekárskej prehliadky sa zaznamená písomne, **pričom sa bezodkladne prijímú všetky príslušné opatrenia, ktoré sú potrebné z hľadiska ochrany telesného a duševného zdravia dieťaťa.**

Or. it

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh smernice Článok 9 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby každý výsluch detí políciou alebo iným orgánom presadzovania práva alebo justičným orgánom **vykonávaný pred obžalovaním** bol audiovizuálne zaznamenaný, okrem prípadu, **keď** takéto zaznamenávanie nie je **primerané vzhľadom na komplexnosť prípadu, závažnosť údajného trestného činu a potenciálny trest, ktorý môže byť uložený.**

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby každý výsluch detí políciou alebo iným orgánom presadzovania práva alebo justičným orgánom bol audiovizuálne zaznamenaný, okrem prípadu, **pokiaľ** takéto zaznamenávanie nie je **v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa.**

Or. it

Odôvodnenie

Vzhľadom na vývoj techniky, ktorý umožňuje mimoriadne jednoducho a za čoraz nižších nákladov robiť audiovizuálne záznamy, ako aj vzhľadom na význam takejto záruky by sa nemali zavádzať výnimky z dôvodov, ktoré nie sú v najlepšom záujme dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh smernice

Článok 11 – odsek 2 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) *podrobenie sa terapeutickej liečbe* alebo *liečbe* závislosti,

Pozmeňujúci návrh

d) *účasť na liečebných programoch* alebo *programoch liečby* závislosti,

Or. it

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh smernice

Článok 11 – odsek 2 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) *účasť na výchovných opatreniach.*

Pozmeňujúci návrh

e) *účasť na opatreniach v oblasti výchovy.*

Or. it

Odôvodnenie

Pred konečným rozhodnutím o zodpovednosti dieťaťa by mohlo byť zavedenie „povinnosti“ zúčastniť sa na opatreniach označených ako „výchovné“ v rozpore s prezumpciou nevinny.

Pozmeňujúci návrh 38

Návrh smernice

Článok 12 – odsek -1 (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

-1. Členské štáty zabezpečia, aby zatknutie dieťaťa prebiehalo spôsobom primeraným veku a vyspelosti dieťaťa aby

dieťa pozbavené slobody mohol okamžite navštíviť nositeľ rodičovských práv a povinností alebo iná vhodná dospelá osoba v zmysle článku 5.

Or. it

Odôvodnenie

Zatknutie spolu s výsluchom predstavujú pre dieťa jeden z momentov, ktorý ho môže najviac traumatizovať. Z tohto dôvodu je potrebné zabezpečiť minimálny súbor záruk, a to aj s ohľadom na usmernenia Rady Európy o súdnictve zohľadňujúcim potreby detí.

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh smernice Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli deti počas pozbavenia osobnej slobody umiestnené oddelene od dospelých osôb, **pokiaľ sa nedospeje k záveru, že to nie je v najlepšom záujme dieťaťa. Ak dieťa pozbavené osobnej slobody dosiahne vek 18 rokov, členské štáty mu v odôvodnenom prípade umožnia zostať umiestnené oddelene počas pozbavenia osobnej slobody pri zohľadnení individuálnych okolností tejto osoby.**

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli deti počas pozbavenia osobnej slobody umiestnené oddelene od dospelých osôb **a aby po dosiahnutí 18 rokov veku mohli zostať umiestnené oddelene počas pozbavenia osobnej slobody, pokiaľ nie je lepšie tak neurobiť z hľadiska najlepšieho záujmu dieťaťa.**

Or. it

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh smernice Článok 12 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) zabezpečenie a zachovanie zdravotného stavu a fyzického vývoja dieťaťa,

Pozmeňujúci návrh

a) zabezpečenie a zachovanie zdravotného stavu a fyzického **a duševného** vývoja dieťaťa,

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 2 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) ochranu dôstojnosti a identity dieťaťa,

Or. it

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Členské štáty zabezpečia, aby zadržané dieťa, jeho obhajca a nositeľ rodičovských práv a povinností alebo inú vhodnú dospelá osoba mali k dispozícii účinné opravné prostriedky a prostriedky nápravy. Členské štáty zabezpečia tiež pravidelné vykonávanie nezávislých kontrol, ktorými sa overí stav zariadenia a podmienky zaobchádzania so zadržanými osobami, a z týchto kontrol vyvodí príslušné dôsledky.

Or. it

Odôvodnenie

S cieľom zabezpečiť, aby stav zariadenia a podmienky zaobchádzania so zadržanými osobami v rámci trestného konania, boli primerané a v súlade s požiadavkami dodržiavania základných práv zaručených aj na európskej úrovni, je vhodné, aby členské štáty zabezpečili účinné prostriedky na podávanie sťažností a prostriedky nápravy a takisto vykonávanie pravidelných kontrol nezávislými subjektmi.

Pozmeňujúci návrh 43

Návrh smernice Článok 15 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty zabezpečia, aby nositeľ rodičovských práv a povinností alebo iná vhodná dospelá osoba podľa článku 5 mali prístup na súdne prerokovanie veci, ktoré sa vzťahuje na dieťa.

Pozmeňujúci návrh

Ak to nie je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, členské štáty zabezpečia, aby nositeľ rodičovských práv a povinností alebo iná vhodná dospelá osoba podľa článku 5 mali prístup na súdne prerokovanie veci, ktoré sa vzťahuje na dieťa, ***a aby mu mohli byť prípadne nápomocní v iných fázach konania, na ktorom je dieťa prítomné.***

Or. it

Odôvodnenie

Vzhľadom na význam, ktorý v zásade môže mať blízkosť nositeľa rodičovskej zodpovednosti alebo inej vhodnej dospeléj osoby pri dieťati počas konania, je vhodné, aby členské štáty v najlepšom záujme dieťaťa túto možnosť poskytli, pokiaľ neexistujú dôvody proti. Okrem toho, že prítomnosť nositeľa rodičovských práv a povinností sa na základe bodu 10 odporúčania Výboru ministrov Rady Európy z 24. septembra 2003 v zásade považuje za právo, rovnako sa pokladá aj za povinnosť.

Pozmeňujúci návrh 44

Návrh smernice Článok 16 – nadpis

Text predložený Komisiou

Právo detí ***osobne sa*** zúčastniť na konaní pred súdom, ktorého cieľom je posúdiť otázku ich viny

Pozmeňujúci návrh

Právo detí zúčastniť ***sa*** na súdnom konaní, ktorého cieľom je posúdiť otázku ich viny

Or. it

Odôvodnenie

Cieľom pozmeňujúceho návrhu je zdôrazniť význam plnej a vedomej účasti dieťaťa na konaní,

nielen jeho pasívnej prítomnosti.

Pozmeňujúci návrh 45

Návrh smernice

Článok 16 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby **boli** deti **prítomné** na konaní pred súdom.

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby **sa** deti **mohli zúčastniť** na konaní pred súdom **a prijať všetky vhodné opatrenia na účinné zabezpečenie ich prítomnosti vrátane možnosti byť vypočutý a vyjadriť svoj názor.**

Or. it

Odôvodnenie

Cieľom pozmeňujúceho návrhu je zdôrazniť význam plnej a vedomej aktívnej účasti dieťaťa na konaní, nielen jeho pasívnej prítomnosti. Právo dieťaťa byť vypočuté v rámci každého konania, ktoré sa ho týka, či už priamo alebo prostredníctvom zástupcu, spôsobom, ktorý je v súlade s procesnými predpismi daného členského štátu, je ustanovené v článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa Valného zhromaždenia OSN z 20. novembra 1989 a tiež v usmerneniach Výboru ministrov Rady Európy a v článku 24 charty.

Pozmeňujúci návrh 46

Návrh smernice

Článok 18 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa právnej pomoci zaručovali účinný výkon práva na **prístup k obhajcovi**, ako je uvedené v článku 6.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa právnej pomoci zaručovali účinný výkon práva na **pomoc obhajcu**, ako je uvedené v článku 6.

Or. it

Odôvodnenie

Táto zmena súvisí so zmenou článku 6.

Pozmeňujúci návrh 47

Návrh smernice Článok 18 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 18a

Prostriedky nápravy

Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby v trestnom konaní, ako aj vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači mali podľa vnútroštátneho práva k dispozícii účinné prostriedky nápravy v prípadoch porušenia práv vyplývajúcich z tejto smernice.

Or. it

Odôvodnenie

Ustanovenie je úplne v súlade s ustanovením článku 12 smernice 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody. V záujme zabezpečenia účinnosti a dôslednosti právnych predpisov je nutné toto ustanovenie začleniť aj do tejto smernice.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Návrh smernice o procesných zárukách pre deti podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní tvorí spolu s niekoľkými už prijatými¹ a ďalšími v súčasnosti prerokúvanými² opatreniami súčasť plánu na posilnenie procesných práv podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní, ktorý Rada prijala 30. novembra 2009³.

Štokholmský program podčiarkol dôležitosť práv jednotlivcov v trestnom konaní. Potreba zabezpečiť prostredníctvom minimálnych spoločných pravidiel účinné a dostatočne jednotné priznávajúce práva na spravodlivý proces počas všetkých fáz súdneho konania osobám vo veku do dvanásť rokov sa viaže na cieľ podporovať vzájomné uznávanie rozsudkov a súdnych rozhodnutí v trestných veciach a zaručiť riadne fungovanie európskeho priestoru spravodlivosti.

Skúmaný návrh smernice tvorí ďalej súčasť programu EÚ v oblasti práv dieťaťa⁴ a je zameraný na podporu práv maloletých detí aj s ohľadom na ďalšie nástroje, najmä na usmernenia Výboru ministrov Rady Európy o súdnictve zohľadňujúcom potreby detí⁵, a skutočnosť, že tieto nástroje nemajú sami osebe záväzný právny účinok ako právne akty Únie, a preto sa záruky, ktoré sú v nich stanovené, neuplatňujú v plnej miere a jednotne v členských štátoch.

Viac ako 1 milión maloletých detí je podľa odhadov Európskej komisie každý rok v EÚ vystavených trestnému konaniu, čo predstavuje 12 % osôb zapojených do trestných konaní na tomto území. Okrem uvedeného počtu sú znepokojujúce aj značné rozdiely medzi členskými štátmi v zaobchádzaní s maloletými deťmi vystavenými trestnému konaniu. Prieskumy vykonané na európskej úrovni poukazujú na fakt, že práva maloletých detí v rôznych fázach súdneho konania nie sú v súčasnosti v rámci Únie dostatočne zaručené a že existuje mnoho prípadov odsúdenia členských štátov Európskym súdom pre ľudské práva.

Napriek množstvu medzinárodných dokumentov neexistuje jedno právne vymedzenie základných prvkov spravodlivého procesu s maloletými deťmi a rámec judikatúry je neúplný a roztrieštený.

V súčasnosti existujú osobitné orgány prokuratúry pre maloleté deti len v šiestich členských štátoch (Belgicko, Česká republika, Grécko, Luxembursko, Slovenská republika a Taliansko), v deviatich krajinách nie sú zriadené ani osobitné súdy a len v dvanástich členských štátoch je

¹ Už prijaté opatrenia: smernica 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní, smernica 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní, smernica 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody, odporúčanie z 27. novembra 2013 o procesných zárukách pre zraniteľné osoby podozrivé alebo obvinené v trestnom konaní a odporúčanie z 27. novembra 2013 o právnej pomoci.

² Takýmito opatreniami sú: návrh smernice o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní predložený 27. novembra 2013 a návrh smernice o predbežnej právnej pomoci pre podozrivé alebo obvinené osoby pozbavené osobnej slobody a o právnej pomoci v konaní o európskom zatykači predložený 27. novembra 2013.

³ Uznesenie Rady z 30. novembra 2009 o pláne na posilnenie procesných práv podozrivých alebo obvinených osôb v trestnom konaní.

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 15. februára 2011.

⁵ Usmernenia Výboru ministrov Rady Európy o súdnictve zohľadňujúcom potreby detí prijaté Výborom ministrov Rady Európy 17. novembra 2010.

zavedená povinná osobitná odborná príprava sudcov a právnych zástupcov pracujúcich s maloletými deťmi. V niektorých krajinách nie je zaručená pomoc právneho zástupcu, v iných ju možno poskytnúť len pred súdom a na policajných staniciach a v ďalších aj o nej rozhoduje príslušný sudca. Z toho vyplýva, že v súčasnosti nie je značnému počtu maloletých detí v EÚ priznané základné právo na pomoc právneho zástupcu.

Komisia v tejto súvislosti predkladá návrh smernice zameraný na vymedzenie obmedzeného, ale prepracovaného zoznamu práv maloletých detí podozrivých alebo obvinených v trestnom konaní (alebo maloletých detí, na ktoré sa vzťahuje konanie o európskom zatykači), ktorý je založený na súbore minimálnych pravidiel, ktoré sú vzájomne prepojené a prispôsobené osobitným požiadavkám maloletých detí počas súdneho konania.

Spravodajkyňa súhlasí s myšlienkou a všeobecnou štruktúrou návrhu, ako aj so všetkými jeho základnými bodmi, z ktorých za obzvlášť dôležité považuje: neodňateľné právo na pomoc obhajcu, ktoré je úzko prepojené s právom na bezplatnú právnu pomoc, právo na individuálne posúdenie, pravidlá priebehu výsluchu, stanovenie účasti maloletého dieťaťa na súdnom konaní, stanovenie povinnej osobitnej odbornej prípravy sudcov, orgánov presadzovania práva, väzenských orgánov, právnych zástupcov a iných subjektov, ktoré prichádzajú do kontaktu s maloletými deťmi, ustanovenia týkajúce sa odňatia slobody, na základe ktorých by k využitiu vyšetrovacej väzby malo dochádzať len v krajných prípadoch, keď nie je možné uplatniť alternatívne opatrenia, pričom v každom prípade treba zabezpečiť, aby maloleté deti boli zadržované oddelene od dospelých, pokiaľ nie je v ich záujme, aby sa postupovalo inak.

Spravodajkyňa predkladá niekoľko pozmeňujúcich návrhov, ktorých cieľom je výlučne zlepšiť, rozšíriť, posilniť či spresniť súbor rôznych práv uvedených v návrhu Komisie.

Tento súbor práv rozšírila len o zavedenie nového článku o prostriedkoch nápravy v prípade porušenia práv stanovených v smernici a o pridanie nového odseku na začiatok článku 12 (týkajúceho sa práva na osobitné zaobchádzanie v prípade pozbavenia osobnej slobody) s cieľom stanoviť niekoľko minimálnych záruk, napríklad právo na návštevu nositeľom rodičovských práv a povinností alebo inou vhodnou dospelou osobou, pre prípad zadržania maloletého dieťaťa, ktorý návrh Komisie neupravuje.

Medzi návrhmi na rozšírenie práv je najmä všeobecný návrh týkajúci sa rozsahu pôsobnosti celej smernice, pričom spravodajkyňa zastáva názor, že by sa mal rozšíriť na osoby, ktoré už dovŕšili osemnásť rokov, ale nemajú ešte dvadsaťjeden rokov, v prípadoch, keď trestný čin spáchali pred dovŕšením osemnásť rokov.

Rôzne ďalšie návrhy na rozšírenie či posilnenie sa týkajú jednotlivých práv. Pokiaľ ide o výnimky, zvyčajne sa považuje za vhodné stanoviť ich odôvodnenosť na základe individuálneho posúdenia vyšších záujmov maloletého dieťaťa než na základe iných prvkov, ktoré by sa preukázali byť ešte vägnejšie (prípadne naopak príliš prísne), a najmä nemajú žiadnu rozumnú spojitosť s dôvodmi, pre ktoré sa záruky zavádzajú.

Ako príklady toho, keď spravodajkyňa považovala za užitočné navrhnúť spresnenia právneho predpisu predloženého Komisiou, možno uviesť článok 5, ktorý rozšírila o pokyny, ako sa má určiť „iná vhodná dospelá osoba“, keď nemožno odkazovať na nositeľa rodičovských práv a povinností, a článok 7, v ktorom presnejšie vymedzila hlavné ciele individuálneho posúdenia.

V súvislosti s posledným bodom a vo všeobecnosti venovala pozornosť nevyhnutnosti, aby uznanie osobitných záruk z dôvodu neplnoletosti a podmienky zraniteľnosti podozrivej alebo

obvinenej osoby nespôsobili narušenie funkcie a štruktúry trestného konania, čo sa týka objektívneho a nestranného vyšetrovania súdnymi orgánmi, a trestnej zodpovednosti osoby za daný trestný čin.